QASHQADARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2020- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra

(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012- yil 25- sentabrdagi “Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri to‘g‘risidagi Nizomni tasdiqlash haqida”gi 274-son qaroriga muvofiq korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri bazasi yuritiladi.

Mamlakatimizda oxirgi yillarda tadbirkorlik subyektlariga ko‘rsatilayotgan e’tibor

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2020- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

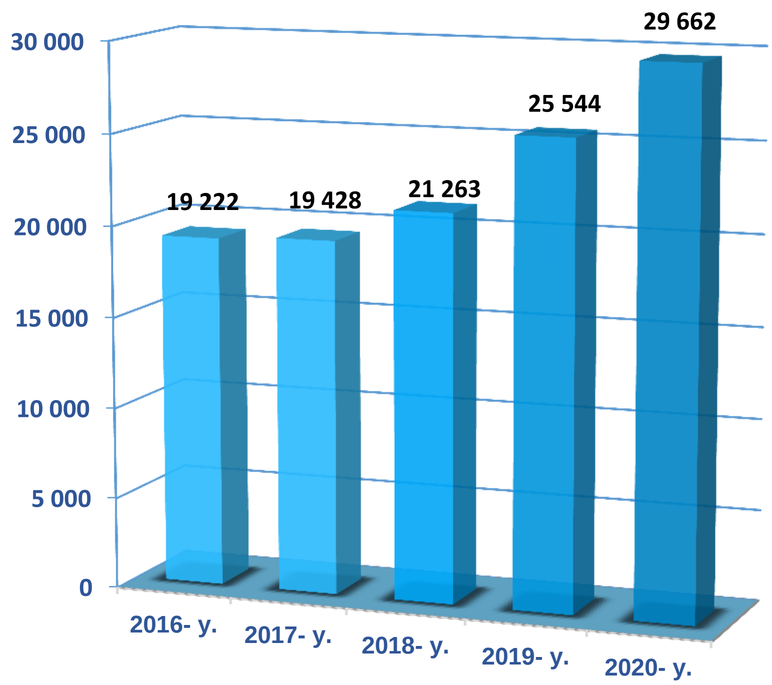

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tadbiq qilinmoqda. Bu esa aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Korxona va tashkilotlar soni

(2020- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar — **29 662**, **116,1 %**

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar — **28 664**, **115,0 %**

Yangi tashkil etilgan korxonalar *(2020- yilda)* — **4 311**, **88,1 %**

Yuridik shaxs:

Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo‘lgan hamda o‘z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o‘z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da’vogar va javobgar bo‘la oladigan tashkilot **yuridik shaxs** hisoblanadi.

Ro‘yxatdan o‘tgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2020- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

12 791 — Mas’uliyati cheklangan jamiyat

1 920 — Oilaviy korxona

160 — Unitar korxona

9 492 — Xususiy korxona

46 — Aksiyadorlik jamiyati

414 — Boshqalar

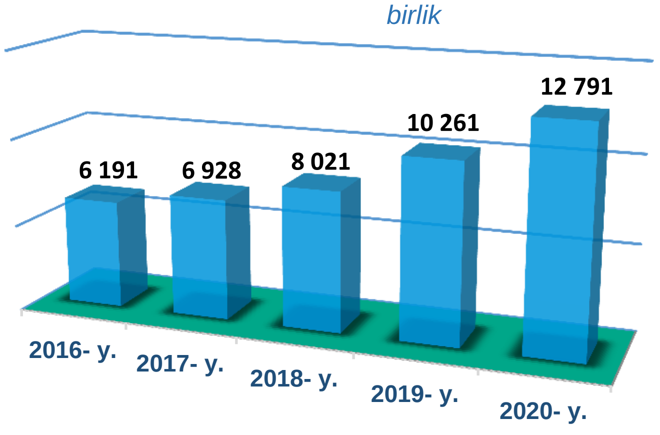

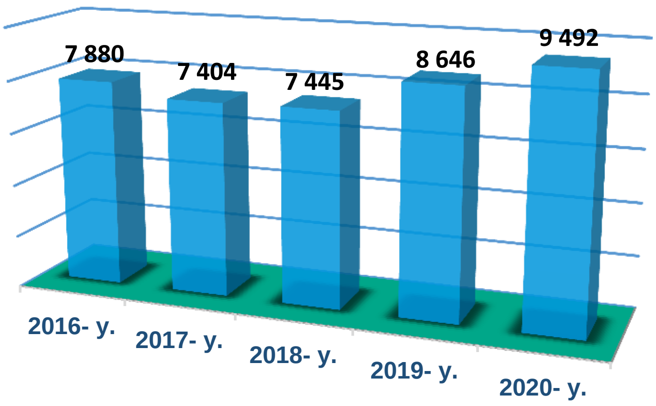

Mas’uliyati cheklangan jamiyat

Bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati mas’uliyati cheklangan jamiyat deb hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalar qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismining qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Faoliyat koʻrsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli boʻyicha 2020- yil 1- noyabr holatiga koʻra, birlikda)

44 aksiyadorlik jamiyati

157 unitar korxona

1 846 oilaviy korxona

9 123 xususiy korxona

12 424 mas'uliyati cheklangan jamiyat

381 Boshqa turlar

23 975

Jami tijorat korxonalari

Aksiyadorlik jamiyati:

Ustav fondi muayyan aksiyalar soniga boʻlingan jamiyat aksiyadorlik jamiyati hisoblanadi; aksiyadorlik jamiyatining ishtirokchilari (aksiyadorlar) uning majburiyatlari boʻyicha javob bermaydilar va jamiyat faoliyati bilan bogʻliq zarar uchun oʻzlariga qarashli aksiyalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar.

Aksiyalar haqini batamom toʻlamagan aksiyadorlar aksiyadorlik jamiyatining majburiyatlari boʻyicha oʻzlariga qarashli aksiyalar qiymatining toʻlanmagan qismi doirasida solidar javobgar boʻladilar.

Aksiyadorlik jamiyatining firma nomida jamiyatning nomi hamda bu jamiyat aksiyadorlik jamiyati ekanligi oʻz ifodasini topishi kerak.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(yanvar-oktabr oylarida, birlikda)

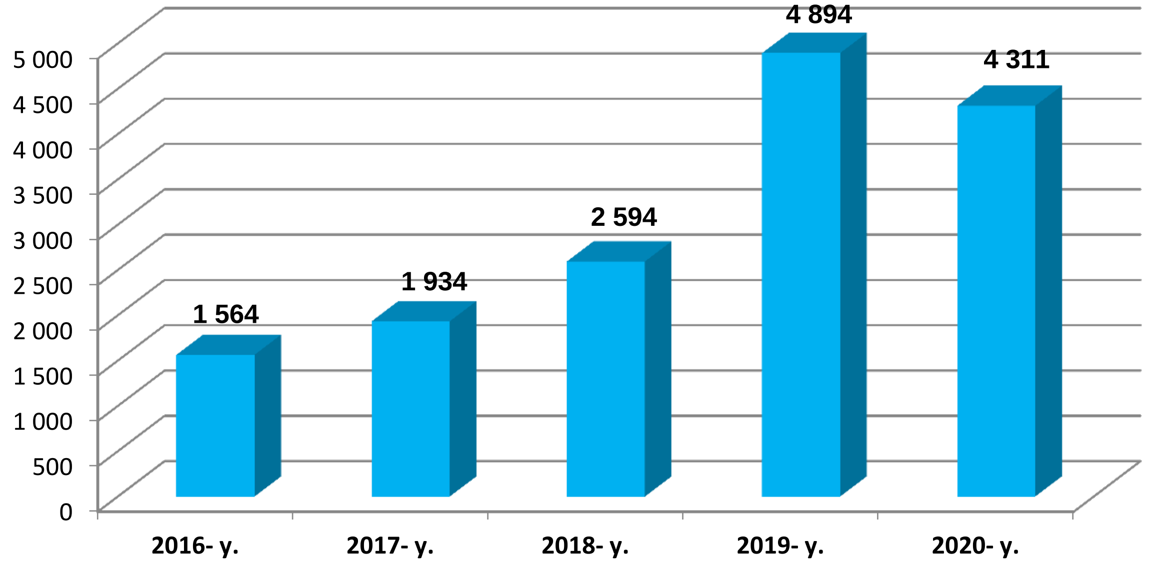

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha, yanvar-oktabr oylarida, birlikda)

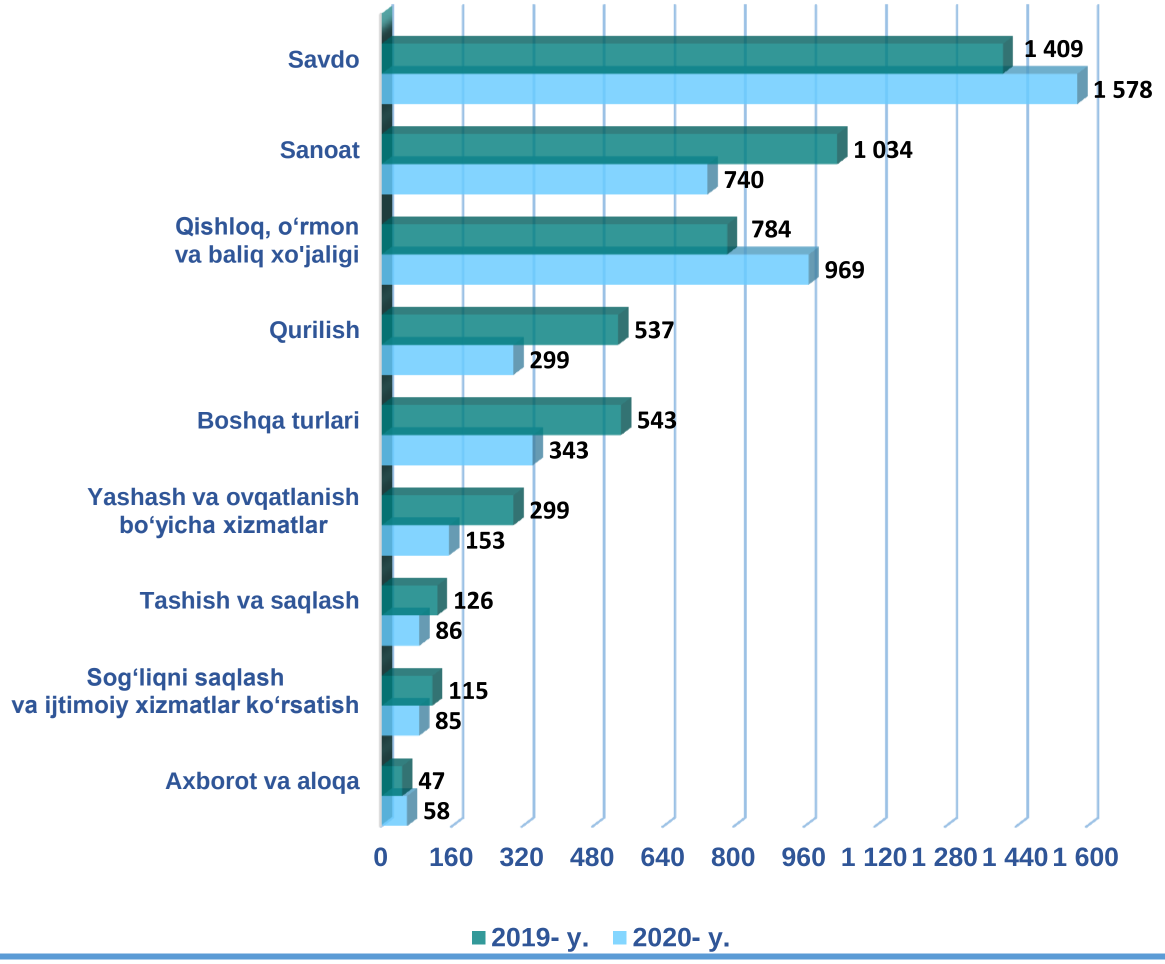

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha tarkibi

(2020- yil yanvar-oktabr oylarida, umumiy sonidagi ulushi)

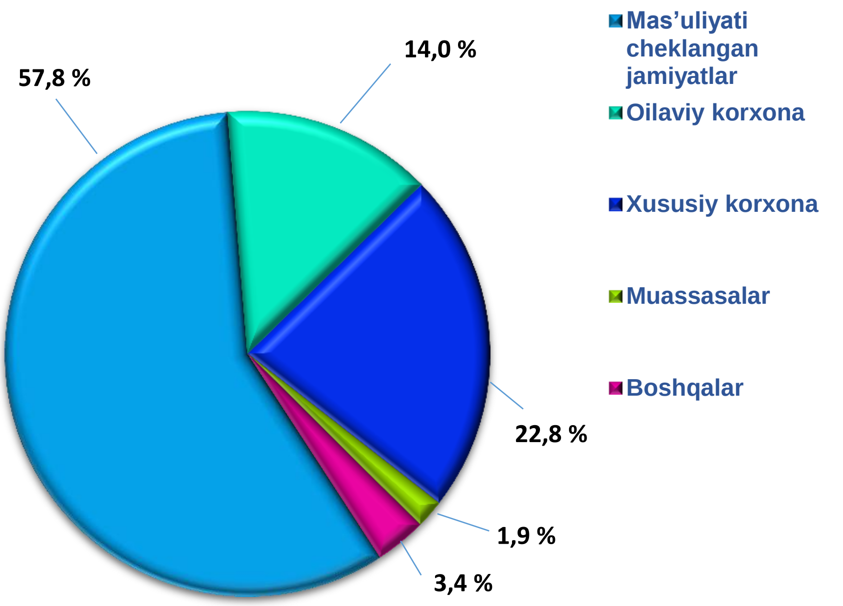

2020- yilning yanvar-oktabr oylarida 4 311 ta korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi. Shundan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar – 2 491 ta, xususiy korxonalar – 983 ta, oilaviy korxonalar – 605 ta, muassasalar – 84 ta va boshqalar – 148 tani tashkil etdi.

Qishloq, oʻrmon va baliq xoʻjaligida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar

(2020- yil 1- noyabr holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan ***26,0*** *foizga oshdi*

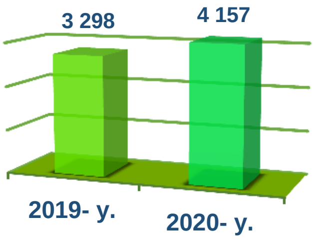

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

26,3
foizga oshdi

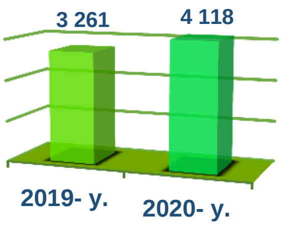

Mikrofirmalar

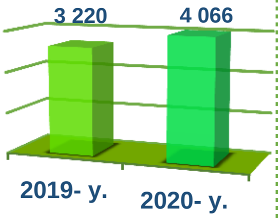

Kichik korxonalar

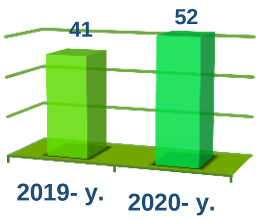

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar

29,8
foizga oshdi

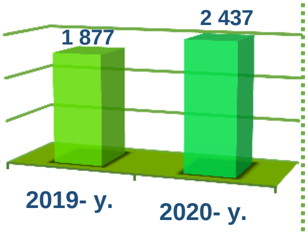

Oilaviy korxonalar

79,3
foizga oshdi

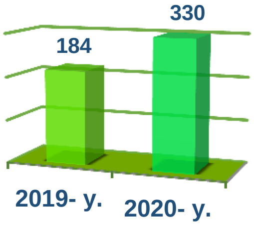

Faoliyat koʻrsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

Oʻtgan yilga nisbatan **40,7** foizga oshdi

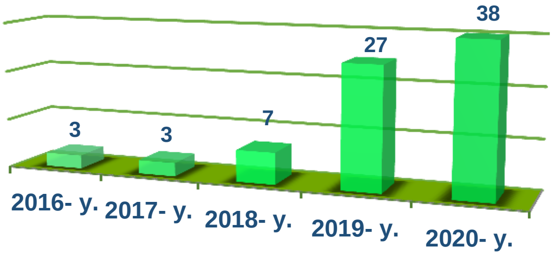

Xususiy korxonalar

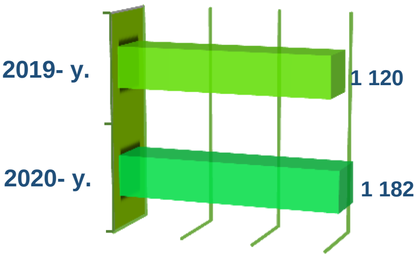

5,5
foizga oshdi

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2020- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

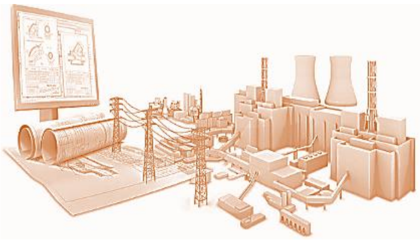

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan ***17,8*** *foizga oshdi*

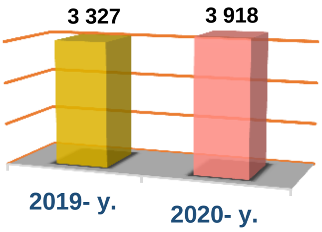

Kichik tadbirkorlik subyektlari

17,9
foizga oshdi

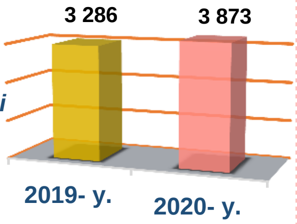

Mikrofirmalar

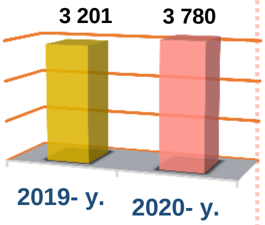

Kichik korxonalar

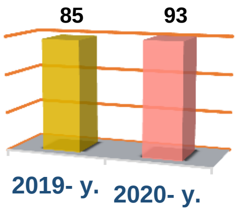

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

18,9
foizga oshdi

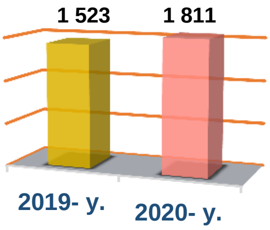

Oilaviy korxonalar

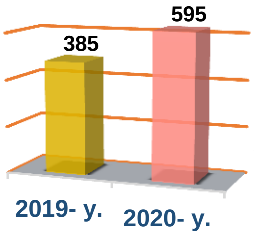

54,5
foizga oshdi

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan ***6,0*** *foizga oshdi*

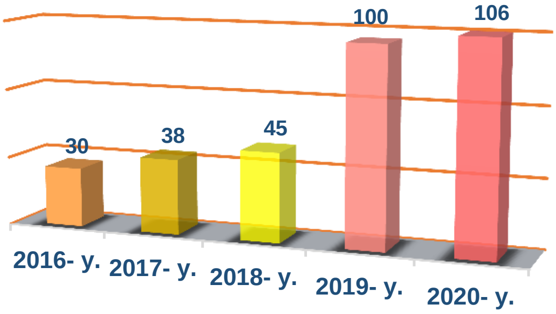

Xususiy korxonalar

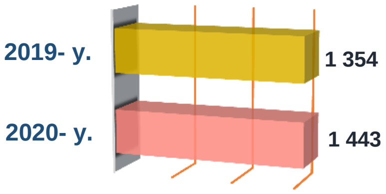

6,6
foizga oshdi

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 7,4 foizga oshdi

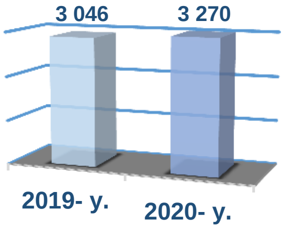

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

7,4
foizga oshdi

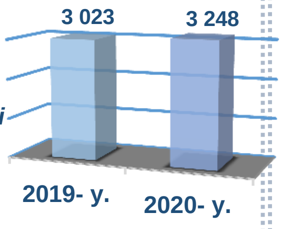

Mikrofirmalar

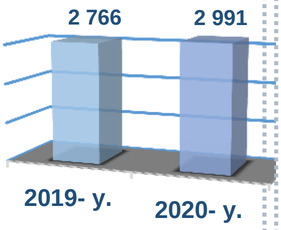

Kichik korxonalar

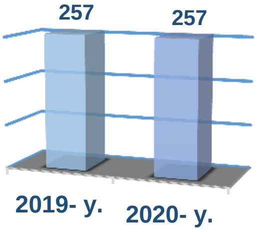

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

12,2
foizga oshdi

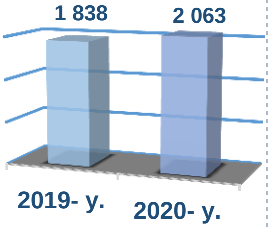

Oilaviy korxonalar

11,1
foizga oshdi

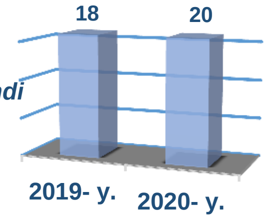

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan
33,3 *foizga oshdi*

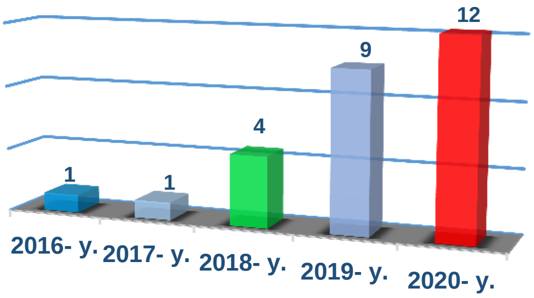

Xususiy korxonalar

0,9
foizga oshdi

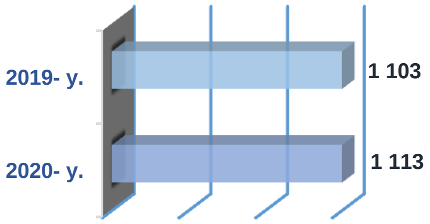

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 25,3 foizga oshdi

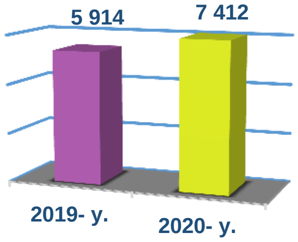

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

25,4
foizga oshdi

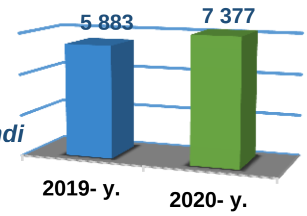

Mikrofirmalar

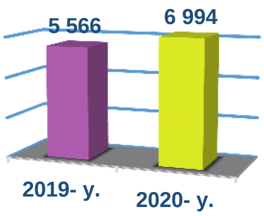

Kichik korxonalar

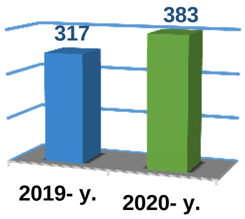

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

36,8
foizga oshdi

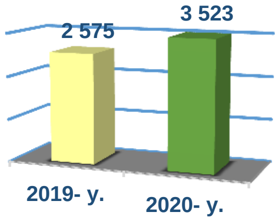

Oilaviy korxonalar

90,6
foizga oshdi

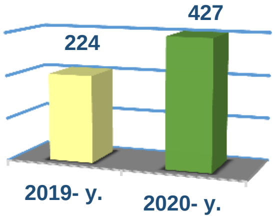

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **34,8** *foizga oshdi*

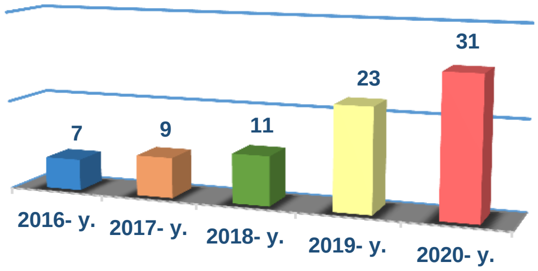

Xususiy korxonalar

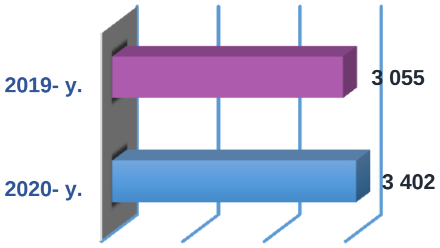

11,4
foizga oshdi

Oilaviy korxonalar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

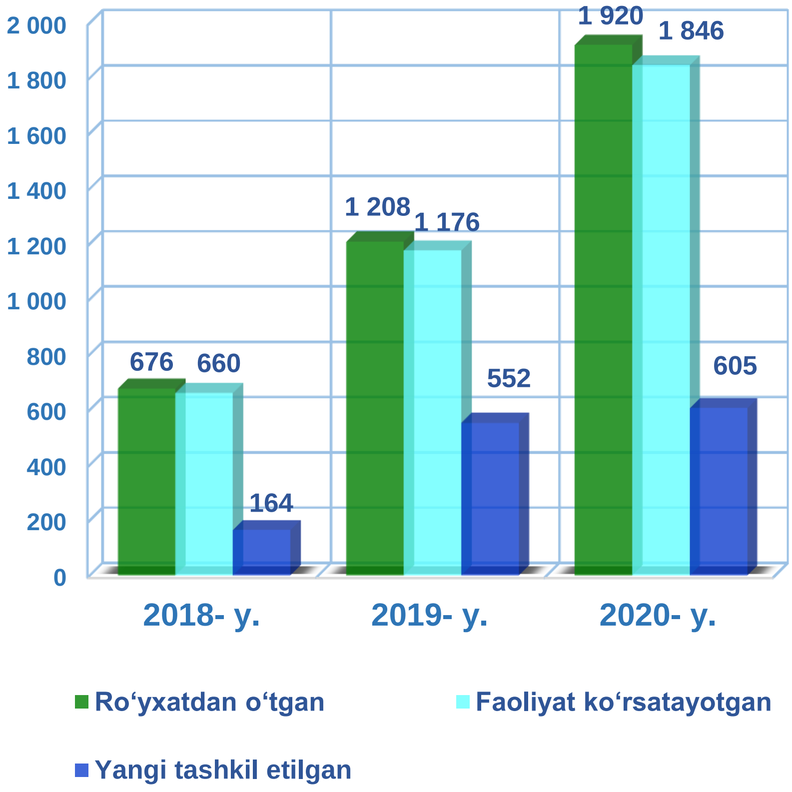

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan oilaviy korxonalar soni 2020- yilning 1- noyabr holatiga ko‘ra, 1 920 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 712 taga yoki 58,9 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 1 846 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 670 taga yoki 57,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2020- yil yanvar- oktabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 605 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 53 taga oshgan.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2020- yilning 1- noyabr holatiga ko‘ra, 12 791 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 2 530 taga yoki 24,7 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 12 424 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 2 398 taga yoki 23,9 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2020- yil yanvar- oktabr oylarida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2 491 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 70 taga oshganligini ko‘rish mumkin.

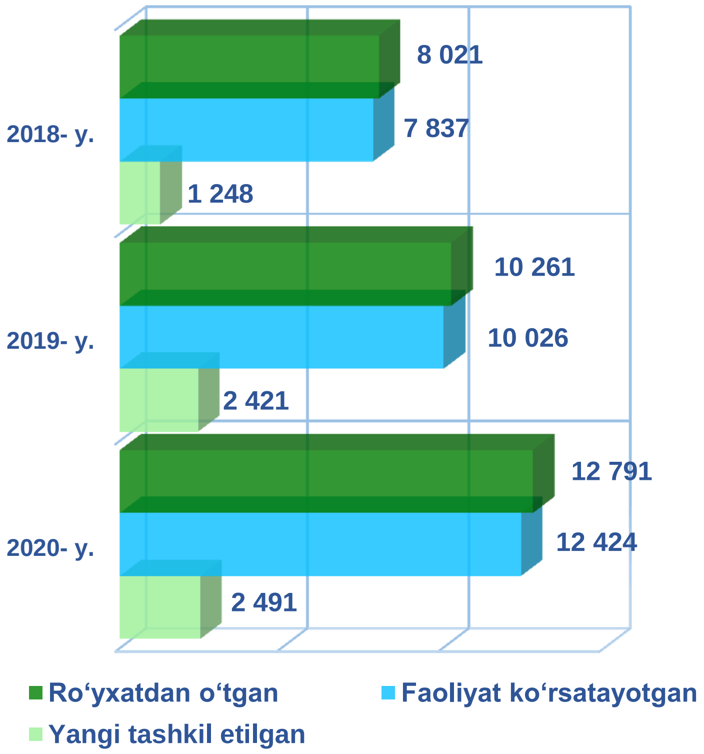

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2020- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

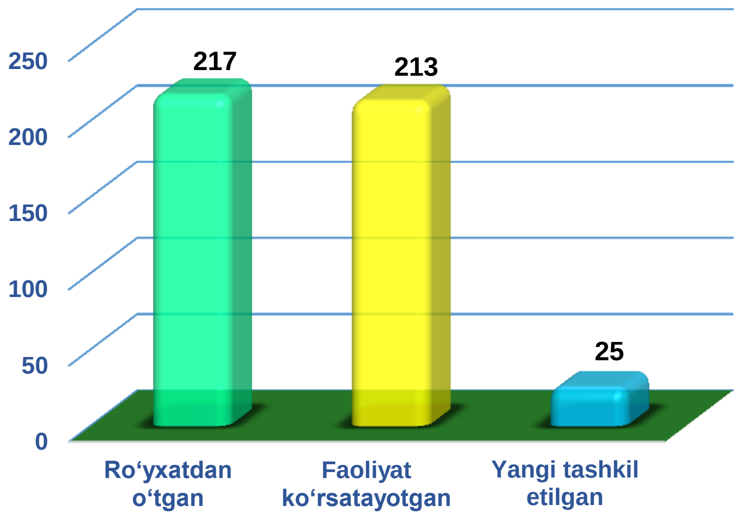

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2020- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, 217 tani tashkil etib, ulardan 213 tasi yoki 98,2 % faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 34 taga yoki 18,6 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2020- yil yanvar- oktabr oylarida viloyatimizda 25 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo’yicha yanvar-oktabr oylarida, birlikda)

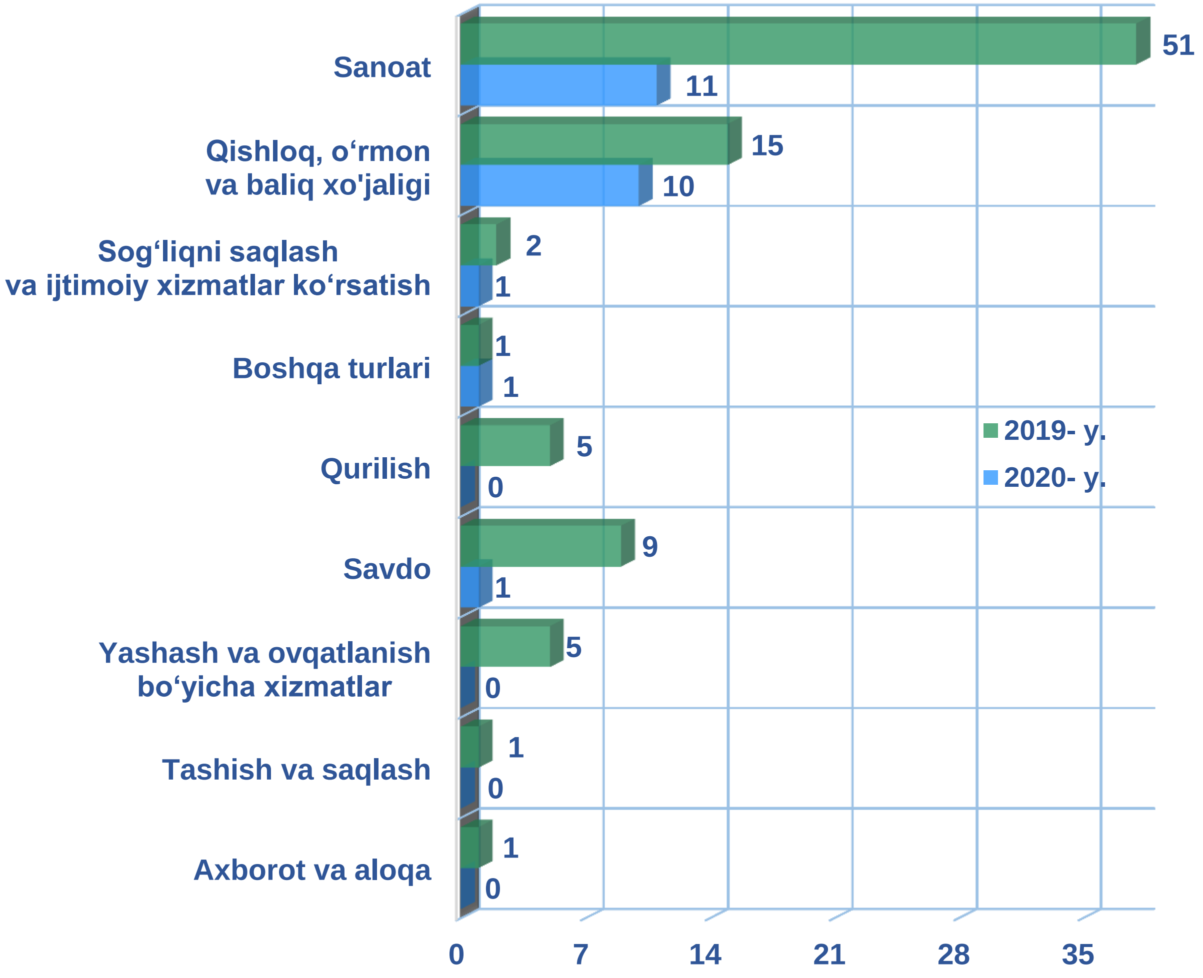

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2020- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

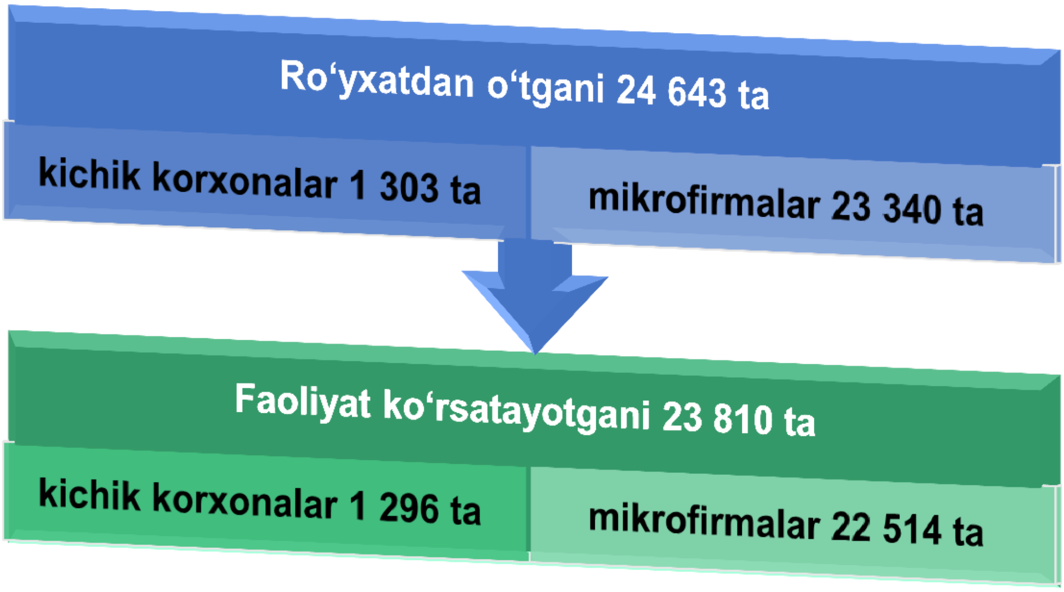

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

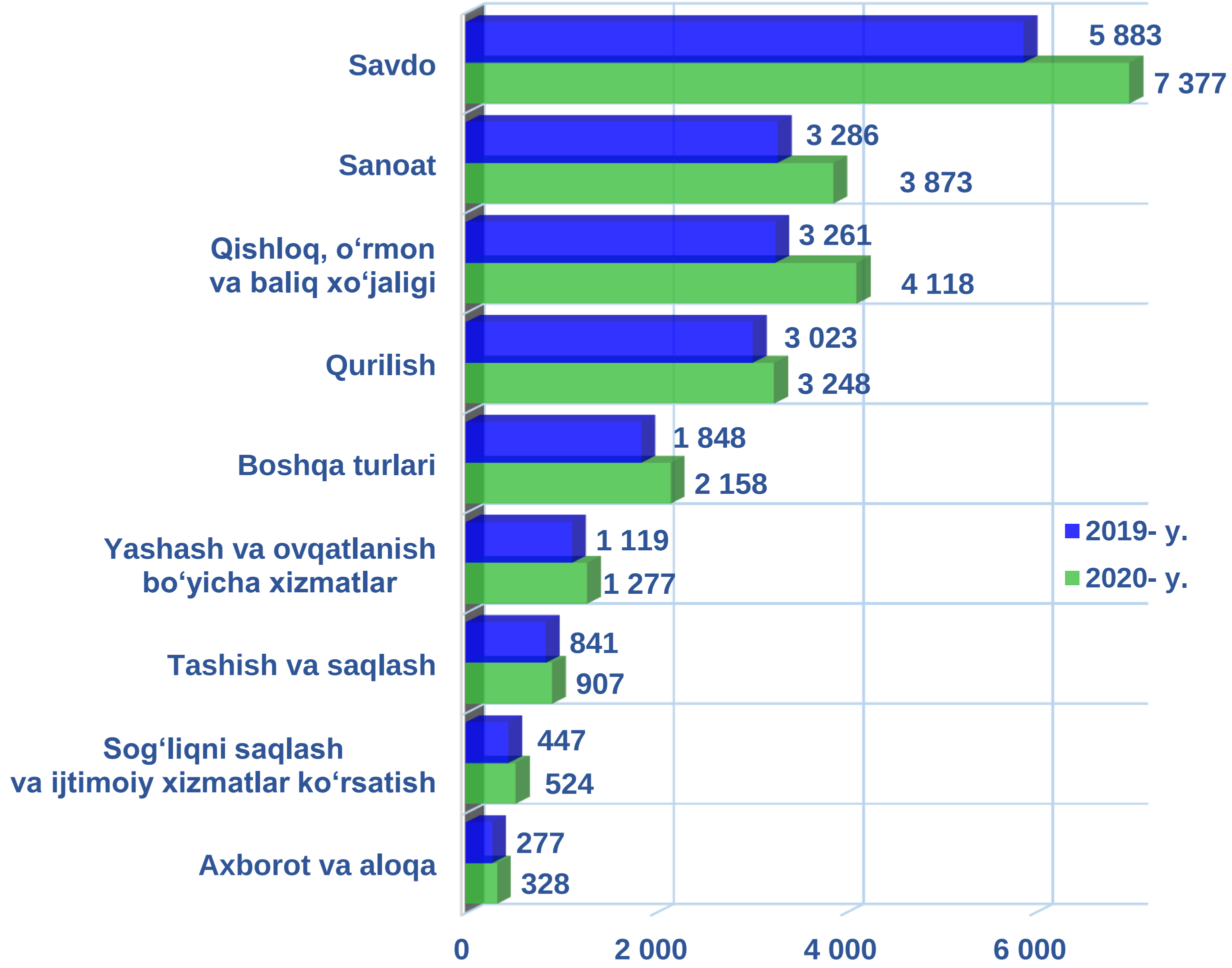

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	**6 704**	**7 837**	**10 026**	**12 424**
shu jumladan:				
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	1 211	1 423	1 877	2 437
Sanoat	917	1 105	1 523	1 811
Qurilish	1 176	1 465	1 838	2 063
Savdo	1 784	1 989	2 575	3 523
Tashish va saqlash	501	536	632	696
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	204	248	299	354
Axborot va aloqa	99	116	146	168
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	92	127	159	216
Boshqa turlar	720	823	977	1 156

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	**510**	**660**	**1 176**	**1 846**
shu jumladan:				
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	102	126	184	330
Sanoat	132	195	385	595
Qurilish	9	11	18	20
Savdo	88	99	224	427
Tashish va saqlash	9	10	9	12
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	95	124	233	299
Axborot va aloqa	1	2	7	12
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	11	18	33	33
Boshqa turlar	63	75	83	118

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo’yicha 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

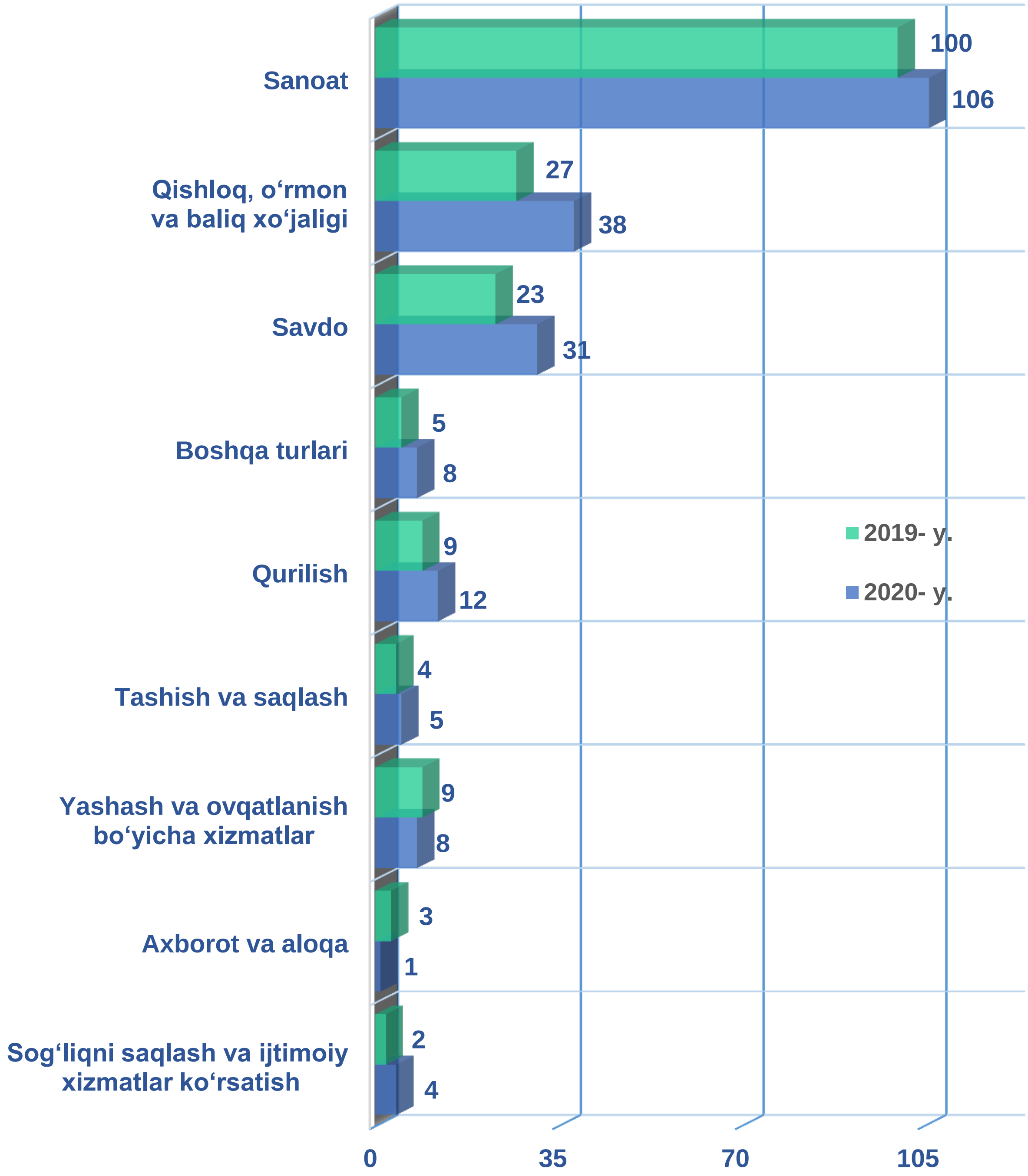

Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni

(2020- yil 1- noyabr holatiga ko'ra, birlikda)

	Jami	shundan:	
		qo'shma korxona	xorijiy korxona
Qashqadaryo viloyati	**217**	**157**	**60**
Qarshi sh.	**55**	44	11
Shahrisabz sh.	**6**	1	5
tumanlar:			
G'uzor	**11**	9	2
Dehqonobod	**13**	9	4
Qamashi	**15**	11	4
Qarshi	**16**	10	6
Koson	**19**	13	6
Kitob	**18**	12	6
Mirishkor	**5**	4	1
Muborak	**10**	7	3
Nishon	**15**	14	1
Kasbi	**5**	3	2
Chiroqchi	**8**	7	1
Shahrisabz	**6**	4	2
Yakkabog'	**15**	9	6

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot-ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klas-sifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri

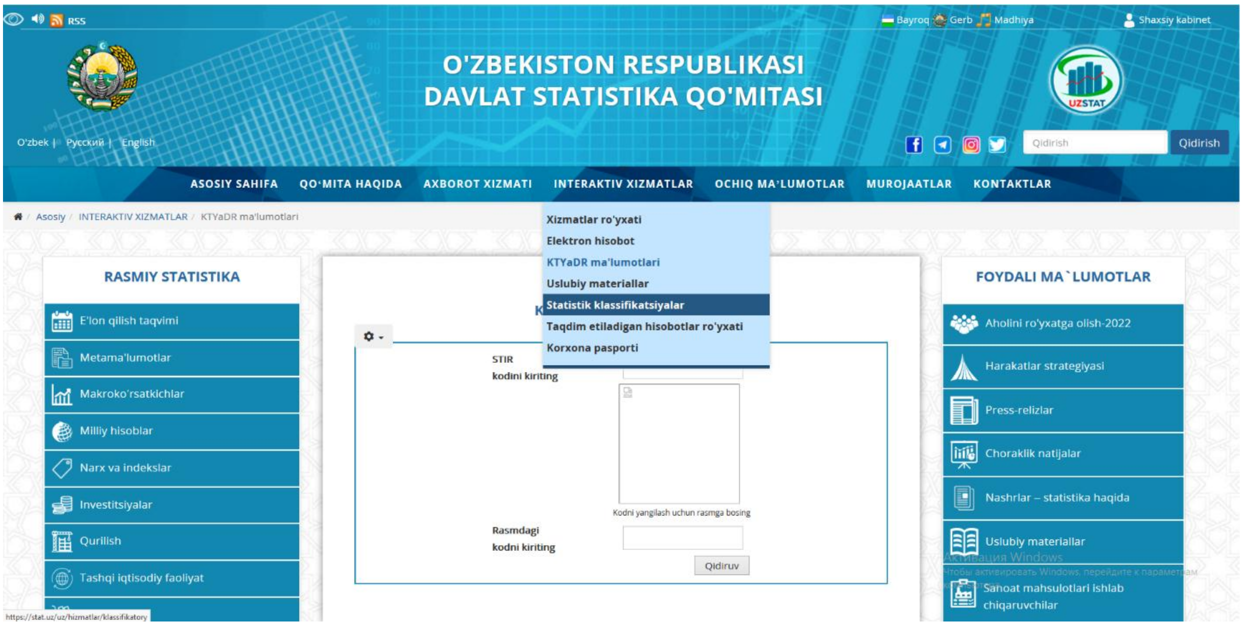

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo‘mitasining **www.stat.uz** va Qashqadaryo viloyati statistika boshqarmasining **www.qashstat.uz** rasmiy saytlarida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Qashqadaryo viloyati statistika boshqarmasi
Statistik registrlarni
yuritish bo‘limi
Tel.:(75) 220-03-98